

## **EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2011 rd**

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om placeringsfonder och till vissa lagar som har samband med den**

### **INLEDNING**

#### ***Remiss***

Riksdagen remitterade den 15 november 2011 Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om placeringsfonder och till vissa lagar som har samband med den (RP 113/2011 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

#### ***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Irmeli Vuori, lagstiftningsråd Ilkka Harju och överinspektör Harri Joiniemi, finansministeriet

- marknadsövervakare Paula Kirppu, Finansinspektionen
- överinspektör Kalle Hirvonen, Skatteförvaltningen
- utvecklingschef Antti Turunen, Euroclear Finland Ab
- verkställande direktör Jari Kivihuhta, Nordea Fondbolag Finland Ab
- verkställande direktör Ari Kaaro, Seligson & Co Fondbolag Abp
- chefsjurist Jari Virta, Finansbranschens Centralförbund
- professor Marko Seppä.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av  
— justitieministeriet.

### **PROPOSITIONEN**

Regeringen föreslår att ändringar görs i lagen om placeringsfonder, värdepappersmarknadslagen, lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift, lagen om bundet långsiktigt sparande, lagen om värdepappersföretag, lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism, lagen om beskattningsförfarande, lagen om förskottsuppbörd samt lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. Dessutom föreslås det att lagen om utländska

fondbolags verksamhet i Finland ska upphävas. Syftet med propositionen är att genomföra det nya fondföretagsdirektivet. Dessutom föreslås lagändringar som är föranledda av nationella behov.

De ändringar som följer av direktivet gäller ett fondbolags rätt att förvalta en placeringsfond som uppfyller kraven i fondföretagsdirektivet och som är belägen i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, ett i en stat inom Europeiska ekonomiska samar-

betsområdet beläget utländskt fondföretags rätt att i Finland grunda en placeringsfond som uppfyller kraven i fondföretagsdirektivet, de basfakta som ska ges investerare, nationell och gränsöverskridande fusion av placeringsfonder, en matarfond-mottagarfond -struktur sammansatt av placeringsfonder, anmälningsskyligheten i fråga om marknadsföring av fondandelar i andra medlemsstater än placeringsfondens hemstat samt tillsyn och tillsynssamarbete mellan behöriga myndigheter. Dessutom ska regleringen också i övrigt ändras så att den motsvarar annan europeisk reglering. Förberedelserna för instabiliteten på värdepappersmarknaden till följd av den internationella finanskrisen ska effektiviseras. Långsiktiga fondplaceringar ska bli mer lockande, effektiva och konkurrenskraftiga.

Anmälningsskyldigheten vid förvärv av aktier i fondbolag och förvaringsinstitut ska utvidgas så att skyldigheten också omfattar överlåtelse av aktier i fondbolag och förvaringsinstitut.

Finansinspektionens befogenhet att föreskriva ordningsbot ska enligt förslaget utvidgas så att ordningsbot också ska kunna föreläggas den som försummar skyldigheten att utarbeta ett faktablad i enlighet med vad som bestäms i lagen om placeringsfonder.

Lagen om beskattningsförfarande och lagen om förskottsuppbörd ändras så att ett utländskt fondbolag som förvaltar en placeringsfond etablerad i Finland ska omfattas av samma skyldigheter att lämna uppgifter i fråga om innehav och inlösen av fondandelar och de avgifter som fondbolaget tar ut för kapitalförvaltning samt samma skyldigheter i fråga om förskottsinnehållning som ska verkställas på vinstandelar och den källskatt som tas ut för detta som inhemska fondbolag.

Lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter ändras så att Skatteförvaltningen ska kunna lämna Finansinspektionen sådana beskattningsuppgifter för fondbolag och skattskyldiga som hänger samman med uppfyllandet av utländska fondbolags skyldighet att lämna uppgifter och skyldigheten att driva in skatter. Dessa beskattningsuppgifter kan vara av betydelse vid bedömningen av om ett fondbolag har brutit mot finländsk lagstiftning på ett sätt som kan utgöra orsak för Finansinspektionen att kräva att fondbolaget ska upphöra med förvaltningen av placeringsfonden.

Dessutom görs vissa tekniska ändringar i lagarna.

Lagarna avses träda i kraft senast den 31 december 2011.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Allmän motivering*

Utskottet föreslår att lagförslagen godkänns, men med preciseringar i lagförslag 1.

Ändringarna i lagen om placeringsfonder utifrån direktivet ska harmonisera de europeiska bestämmelserna. Enligt lagen ska fondbolag i EES-länder få grunda placeringsfonder i andra EES-länder och marknadsföra fondandelar över gränserna. Placeringsfonder får också fusioneras över gränserna. De här möjligheterna kommer att leda till ökad internationell konkurrens inom sektorn och vara till nytta för finländska investerare. Härefter kommer investerarna bättre att kunna jämföra olika fonder, eftersom fon-

den i sitt faktablad ska ge investeraren relevant information i tydlig och begriplig form.

Internationaliseringen och konkurrensen inom sektorn kan leda till ökad konsolidering och starkare aktörer. Under sådana förhållanden kan mindre aktörer få det kärvt och tvingas upphöra med sin verksamhet på marknaden. Också fondbolagens skyldigheter blir en relativt sett större börda för små fondbolag med mindre resurser. När lagstiftningen utvecklas bör man därför se till att små sammanslutningar inom sektorn har möjligheter att fortsätta med sin verksamhet.

Lagarna föreskriver om Finansinspektionens befogenheter och om samarbete och informa-

tionsutbyte med tillsynsmyndigheter i andra länder och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Skatteförvaltningen ska kunna lämna ut beskattningssuppgifter till Finansinspektionen vid laglighetsbedömningar. I de fall som lagen anger får Finansinspektionen bl.a. begränsa ett utländskt EES-fondbolags verksamhet eller förbjuda lagstridig verksamhet.

Dessutom ingår bestämmelser om skatteförvaltningens rätt att få information. Bland annat ska utländska fondbolag lämna skatteförvaltningen de uppgifter som behövs för beskattningen. Utländska fondbolag ska ha samma skyldigheter som finländska. Enligt uppgift från skatteförvaltningen garanterar lagstiftningen åtkomsten till information som behövs i beskattningen. Men det bör följas upp hur bestämmelserna fungerar i praktiken. I förekommande fall måste de kompletteras och ändras så att beskattningsförfarandet och skatteinkomsterna säkras.

Det görs en hel del nationella ändringar i lagen om placeringsfonder. De gäller bl.a. emission och inlösen av fondandelar, beräkning av fonders värde, andelsserier av olika slag och överföring av placeringsfonder till värdeandelssystem. Dessutom preciseras skyldigheten för fondbolag att ersätta skador som de förorsakat. Konsumentombudsmannen får rätt att väcka grupptalan.

När det internationella utbudet och konkurrensen ökar ser utskottet det som viktigt att lagstiftningen och tillsynen inom den sektor för placeringsfonder som kontrolleras av finländare tillåter lika möjligheter i relation till utländska fonder att samla mer kapital att investera och att en tillräckligt omfattande nationell och internationell tillsyn motverkar ekonomisk brottslighet och osund konkurrens. Fondplaceringarna och antalet fondandelsägare har ökat kraftigt i Finland. Placeringsfonder är en betydelsefull form av investering och sparande för hushåll. Via fonderna kan företagets resurser och det finländska ägandet i företagen stärkas.

## Detaljmotivering

### 1. Lag om ändring av lagen om placeringsfonder

1 §. Utskottet rättar ett skrivfel i 2 mom. 1 punkten: "åren" ändras till "kvartalen". Då stämmer bestämmelsen överens med 1 kap. 4 § 4 mom. 6 punkten underpunkt a i värdepappersmarknadslagen, så som avsikten har varit enligt motiveringen till momentet.

149 §. Brotsrubriceringen "*brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av aktier som avses i 16 § i lagen om placeringsfonder*" med tillhörande hänvisning till en annan paragraf är problematisk och avviker från sedvanlig praxis. Därför ändrar utskottet den till "*brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av aktier i fondbolag eller förvaringsinstitut*".

### Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

*godkänner lagförslag 2—11 utan ändringar och*

*godkänner lagförslag 1 enligt propositionen men 1 och 149 § med ändringar:*

#### 1 §

(1 mom. som i RP)

Denna lag tillämpas inte på marknadsföring av andelar i andra fondföretag än sådana som avses i fondföretagsdirektivet, om andelarna marknadsförs endast till professionella investerare. Som professionella investerare ska betraktas de sammanslutningar som avses i 1 kap. 4 § 4 mom. 1—4 punkten i värdepappersmarknadslagen (495/1989) och de institutionella investerare som avses i 1 kap. 4 § 4 mom. 5 punkten i den lagen samt andra investerare, om de skriftligen har meddelat annat fondföretag än ett sådant som avses i fondföretagsdirektivet eller dess ombud att de på grundval av sin yrkesskicklighet och investeringserfarenhet är professionella investerare.

re och om de uppfyller minst två av följande krav:

1) investeraren har på marknaden i fråga gjort i genomsnitt minst tio transaktioner av betydande storlek per kvartal under de närmast föregående fyra *kvartalen*,

(2 och 3 punkten som i RP)

(3—6 mom. som i RP)

149 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet förvärvar eller överlåter aktier i ett fondbolag eller

ett förvaringsinstitut utan att göra anmälan enligt 16 § eller förvärvar aktier i strid med förbud som Finansinspektionen utfärdat med stöd av 32 a § i lagen om Finansinspektionen ska, om inte gärningen är ringa eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, *för brott mot bestämmelserna om förvärv och överlåtelse av aktier i fondbolag eller förvaringsinstitut dömas till böter.*

Helsingfors den 7 december 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent  
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml  
medl. Lars Erik Gästgivers /sv  
Teuvo Hakkarainen /saf (delvis)  
James Hirvisaari /saf  
Harri Jaskari /saml (delvis)  
Johanna Karimäki /gröna  
Pia Kauma /saml  
Miapetra Kumpula-Natri /sd

Jukka Kärnä /sd  
Eero Lehti /saml (delvis)  
Päivi Lipponen /sd  
Jari Myllykoski /vänst  
Sirpa Paatero /sd (delvis)  
Arto Pirttilahti /cent (delvis)  
Juha Sipilä /cent (delvis)  
Kaj Turunen /saf (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.